

Møteinnkalling

Hovedutvalg for næring, kultur og miljø

Dato: 16.04.2026
Tid: 11:00
Sted: Baring Farsund, Laeuervik Terrasse 30,
4550 Farsund

Medlemmene innkalles med dette til møtet. Varamedlemmer innkalles etter nærmere beskjed.

Eventuelle forfall bes snarest meldt til politisk sekretariat på e-post:
politisk.sekretariat@agderfk.no

Representanter som mener seg inhabile i en sak, bes melde fra på forhånd.

Agenda:

- Kl. 08.45-11.00: Drone-demonstrasjon ved Farsund lufthavn, Lista for de som er registrert (merk oppmøte kl. 08.45)
- Kl. 11.20: Bispising på Baring under orienteringer.
- Kl. 11.30-11.45: Baring, orientering om bedriften, utfordringer og planer videre.
- Kl. 11.45-12.00: Innakva, Ocean Test Hub
- Kl. 12.00-12.15: EcoFishCircle
- Kl. 12.15-12.30: Status havvind v/Trond S. Kristiansen, rådgiver Næring og Inkludering, Agder fylkeskommune
- Kl. 12.30-12.45: Klimaomstillingsfond v/ Wenche Fresvik, avdelingsleder Næring og Inkludering, Agder fylkeskommune
- Kl. 13.00-15.00: Behandling av utvalgssaker
- Kl. 15.00- Omvisning Baring

Saksliste	Side
Godkjenning av protokoll	
Saker til behandling	
11/26 Vegårshei Bygdetun - oppdatering av søknad om tilskudd til nytt servicebygg	4
12/26 Sommerjobb for ungdom: Justering av retningslinjer og økonomiske rammer for 2026	8
13/26 Forslag om tildeling av tilskudd til utvikling av kyststier i Agder 2026	13
14/26 Regionalt kulturfond 2026 - fordeling av midler til Bransjeløft	16
15/26 Endrede retningslinjer for fordeling av driftstilskudd og aktivitetsmidler for Barne- og Ungdomsrådet i Agder	23
16/26 Agder fylkeskommune søker medlemskap i ICORN	27
Orienteringssaker	
5/26 Oppfølging av samarbeidsavtalen for 2025 mellom arkiv og museum i Agder	32
6/26 Høringssvar fra Agder fylkeskommune - planprogram for ny nasjonal strategi for privatarkiv	33
7/26 Fordeling og restmidler 2026 - Livsmestrings- og lavterskel rustiltak inkludert oppfølging av ungdom under straffegjennomføring	34
8/26 Tilskudd til idretts- og fysisk aktivitetstiltak 2026	35
9/26 Fordeling av statlige tilskudd 2026 – post 72 – teknisk industrielle kulturminner.	37
10/26 Orientering om tilskudd til brannsikring 2026, fra post 73	38
11/26 Orientering om fordeling av tilskudd post 71 - fredete kulturminner i privat eie	39
12/26 Orientering om fordeling av tilskudd post 73 - Fredede middelalderhus 2026	40
13/26 Orientering om fordeling av tilskudd post 74 - Fartøyvern og SAVOS midler 2026	41
14/26 Fordeling av tilskudd kulturarv 2026	43

15/26	Tilskudd til kulturtiltak - februar 2026	44
16/26	Tilskudd til festivaler 2026	46
17/26	Regionalt kulturfond februar 2026 - fordeling av midler til Kultursamarbeid, Produksjon og KulturNÅ	48
18/26	Tilskudd til bibliotek 2026	51
19/26	Tildeling av tilskudd til styrking av frivillig aktivitet og deltakelse 2026	52
20/26	Fordeling av tilskudd 2026: Utvikle bærekraftige opplevelser for besøkende i Agder	54

Eventuelt

Kristiansand, den 30.03.2026

Torunn Høyum-Eriksen
Leder i utvalg

Godkjenning av protokoll

Saker til behandling

11/26 Vegårshei Bygdetun - oppdatering av søknad om tilskudd til nytt servicebygg

Arkivsak-dok.	20/27063-57
Saksbehandler	Rune Holbek

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	11/26
2 Fylkesutvalget	24.04.2026	

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Saken tas til orientering.

Vedlegg

Vegårshei Bygdetun - avklaringer og oppdatering av status i prosjektet nytt formidlingsbygg

SV_ Tilbakemelding på referat fra møtet 08.12.2025 vedr status i prosjektet om etablering av et servicebygg for Vegårshei Bygdetun
STATUSOPPDATERING, SKOGBRUKETS HUS

Vegårshei Bygdetun - referat fra byggemøte - 29.01.2026

001 Referat fra byggemøte 29 januar 2026

TILBUD_Vegårshei bygdetun

002 Referat fra byggemøte 05 mars 2026

Kostnader Servicebygg 2026 (3)

Sammendrag

Fylkesutvalget behandlet søknad fra Vegårshei Bygdetun om tilskudd til nytt service- og formidlingsbygg i møte 06.06.2023 (sak 76/23). Vegårshei Bygdetun har, i samarbeid med Vegårshei kommune og Agder fylkeskommune, gjennomført et utviklingsprosjekt for å sikre bygdetunets framtidige drift. Kommunestyret sluttet seg til prosjektgruppens anbefaling om nytt servicebygg i 2022. Fylkestinget har over tre år (2023–2025) bevilget 8,9 mill. kroner til prosjektet, og bygdetunet har parallelt mottatt støtteerklæringer og bidrag fra lokale aktører.

Fylkeskommunedirektøren vurderer at behovet for et service- og formidlingsbygg er godt dokumentert, og at prosjektet vil styrke frivilligheten og bidra til måloppnåelse i Regionplan Agder 2030.

Saksopplysninger

Vegårshei Bygdetun, kommunen og fylkeskommunen har over tid samarbeidet om et utviklingsprosjekt for bygdetunets framtid. Etter kommunestyrets positive vedtak i 2021 utarbeidet en prosjektgruppe en rapport som anbefalte bygging av et nytt servicebygg. Kommunestyret sluttet seg til anbefalingene i desember 2022.

Fylkesutvalget vedtok samme år å vurdere fylkeskommunens rolle i realiseringen, og kommunen sendte søknad om støtte våren 2023. I møte 06.06.2023 foreslo fylkesutvalget å sette av 3 mill. kroner til prosjektet, og i den nye samarbeidsavtalen med Vegårshei kommune (2023–2026) er bygdetunet og prosjektet «Skaubrukets Hus» prioritert.

Opprinnelig kostnadsramme var 17,2 mill. kroner, men denne er nå redusert til 12,5 mill. kroner. Fylkestinget har bevilget totalt 8,9 mill. kroner, og Vegårshei kommune bidrar med 1 mill. kroner. Øvrig finansiering skal dekkes gjennom dugnad og lokale gaver, særlig fra skogeierlag. Spørsmål om merverdiavgift er avklart, men samlet finansiering er noe lavere enn først planlagt, og prosjektet er derfor nedskalert.

Det nedskalerte bygget vil ha en grunnflate på om lag 200 m², plassert på samme tomt som tidligere skissert og bygget i to etasjer. Skogbrukssamlingen foreslås lokalisert i andre etasje. Funksjonene videreføres med mer effektiv planløsning, og det vurderes å etablere ekstra toalett og dusj for et mulig bobiltilbud. Muligheten for å innpasse et eldre uthus er vurdert, men bygget er i for dårlig stand.

Prosjektet er nå igangsatt med engasjering av ArkiStrai som arkitekt som nå jobber med prosjektering og nødvendige avklaringer før byggeprosessen starter i løpet av 2026.

Fylkeskommunen har medvirket aktivt i utviklingen av prosjektet og ytt faglig støtte. Det er stilt til disposisjon relevant kompetanse (museumsfaglig, planfag, arkitekt og landskapsarkitekt) for å sikre et best mulig faglig og forvaltningsmessig grunnlag for den fylkeskommunale bevilgningen.

Vurderinger

Fylkeskommunedirektøren vurderer at behovet for et service- og formidlingsbygg er godt dokumentert. Slike møteplasser har historisk fått støtte fra fylkeskommunen og har vist seg å være viktige for å styrke frivillig sektor og bidra til måloppnåelse i Regionplan Agder 2030.

Prosjektet er resultat av en bred og inkluderende prosess basert på lokal dugnadsinnsats. Lokalt engasjement anses som avgjørende for realisering, gitt bygdetunets begrensede økonomi og kommunens krevende situasjon. Et nytt bygg vil sikre og videreutvikle bygdetunet som et historisk og kulturelt senter, samt styrke frivillighetens rolle i lokalsamfunnsutvikling og leveårsarbeid.

Tiltaket svarer også på mål i fylkeskommunens frivillighetsstrategi (2022), særlig knyttet til tilgang på egnede lokaler, rekruttering og deltakelse. Prosjektet løfter fram tre som miljøvennlig råstoff og skogen som framtidsrettet ressurs, med overføringsverdi til andre deler av regionen.

Regionplan Agder 2030

Prosjektet vil støtte flere av målene i Regionplan Agder 2030, særlig utviklingen av trygge og inkluderende møteplasser, styrking av kulturarv og frivillighet, og bedre tilgang til lokaler for aktivitet og deltakelse. Prosjektet vil være spesielt positivt for barn og unge, som får en ny og attraktiv arena for læring, utfoldelse og sosiale aktiviteter. Et styrket bygdetun vil legge til rette for generasjonsmøter, bidra til økt deltakelse i kultur- og fritidsaktiviteter og skape gode rammer for utvikling av tilhørighet og trivsel i lokalsamfunnet.

Økonomiske konsekvenser

Det forventes ingen nye økonomiske konsekvenser utover de 8,9 mill. kronene som allerede er bevilget til prosjektet, og som foreløpig ikke er utbetalt.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren konkluderer med at prosjektet for et nytt service- og formidlingsbygg ved Vegårshei Bygdetun har både tydelig lokal forankring og klar regional nytteverdi. Etableringen vil styrke frivillig sektor, sikre videre utvikling av bygdetunets rolle som kulturelt og historisk senter, og bidra til måloppnåelse i Regionplan Agder 2030. Prosjektets bærekraftige profil og sterke frivillige engasjement vurderes som sentrale faktorer for en vellykket realisering. På denne bakgrunn vurderes fortsatt støtte til prosjektet som i tråd med fylkesutvalgets vedtak.

Kristiansand, 18.03.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør

12/26 Sommerjobb for ungdom: Justering av retningslinjer og økonomiske rammer for 2026

Arkivsak-dok. 25/08935-8
Saksbehandler Torleiv Olavson Momrak

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	12/26
2 Ungdommens fylkesutvalg 2026	10.04.2026	8/26
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder	09.04.2026	6/26
4 Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder	08.04.2026	6/26

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Retningslinjer for *Sommerjobb for ungdom i Agder* vedtas med de presiseringer som følger i saken.
2. Dampen v/Nav Arendal innvilges *inntil* 600 000 kroner og Grimstad Ungdomshub v/Grimstad kommune innvilges inntil 475 000 kroner til sine sommerjobbprosjekter for 2026.
3. Den totale økonomiske rammen for «Sommerjobb for ungdom i Agder 2026» settes til 6 mill. kroner.

Vedlegg

25_08935-1 Retningslinjer for Agder fylkeskommune - støtte til sommerjobber i 2025
2727045_4_0

Sammendrag

Agder fylkesting vedtok i sitt årsbudsjett for 2026 å videreføre ordningen med å gi støtte til virksomheter som tar inn ungdom i sommerjobb. Rammen for 2025 er 5 mill. kroner.

Denne saken omhandler en statusrapport/orientering om søknader og prosessen så langt i 2026, samt forslag til noen presiseringer i retningslinjene for ordningen. Saken inneholder også et forslag til avklaring av en øvre økonomisk ramme for 2026, basert på fjorårets erfaringer og udisponerte midler fra 2025.

Saksopplysninger

Agder fylkeskommune yter et tilskudd for virksomheter, lag foreninger, kommuner osv., som tar inn ungdom mellom 16 og 20 år i sommerjobb. Det kan søkes om støtte på 25 000 kroner per ungdom, og hver virksomhet kan søke om støtte til fem ungdommer, med visse unntak.

Rammen på 5 mill. kroner per år er nå avsatt i økonomiplanperioden, for 2027–2029. På bakgrunn av at støtteordningen nå er mer varig, og basert på erfaringer fra fjorårets tildelinger, ønsker fylkeskommunedirektøren å foreslå justering av noen av føringene gitt i retningslinjene. Målet er å gjøre ordningen enda mer treffsikker for målgruppen.

Administrasjonen holder nå på med saksbehandling av innkomne søknader, parallelt med at denne saken forberedes. I skrivende stund slutføres saksbehandlingen og det sendes nå ut tilsagnsbrev til søkere fra hele Agder, basert på en grundig vurdering av alle søknadene. Saksbehandlingen av de fleste søknadene ferdigstilles før påske. Unntaket er to søknader som ligger til behandling som en del av denne saken, grunnet behov for noen prinsippille avklaringer av hovedutvalget. Mer om dette under kap. *Vurdering, konklusjon og selve forslaget til vedtak.*

Ved søknadsfristens utløp 2. mars, var det registrert 78 søknader, med et totalt søknadsbeløp på ca. 9,4 mill. kroner. Det er 4,4 mill. kroner over avsatt ramme i årets budsjett. Det betyr en omfattende saksbehandling med klare prioriteringer av søkere som innvilges støtte og omfanget av støtten som tilbys.

Antallet søknader er omtrent det samme som for 2025, dvs. nærmere 80 søkere, men det totale søknadsbeløp er langt over 2025-beløpet. En observasjon er at langt flere i år søker på maksbeløpet for inntil fem ungdommer og maksbeløp på 125 000 kroner.

Administrasjonen registrerer at mange søkere er seg bevisst at hovedmålgruppen for støtten er «*Personer med nedsatt arbeidsevne og/eller unge som arbeidsgiver/søker vet står utenfor skole/utdanning og/eller arbeidsliv*».

Det er også grunn til å trekke fram at flere store offentlige/private aktører som jobber direkte inn mot hovedmålgruppen, søker om betydelige midler og slik sett utgjør en stor del av søknadsporteføljen.

Når det gjelder geografisk spredning er det søknader fra hele Agder og nesten fra alle kommuner i Agder, spredt på et stort antall næringer, bransjer, lag og foreninger, samt kommuner og øvrige offentlige aktører.

Vurderinger

Da støtten til sommerjobb for ungdom ble vedtatt i budsjettet for 2025 var det ikke utarbeidet føringer eller retningslinjer for ordningen. På grunn av tidspress med å få ut informasjon om søknadsmuligheter for ordningen våren 2025, utarbeidet fylkeskommunedirektøren de retningslinjer som ble lagt til grunn for søknadene og utlysningen i 2025. *Hovedutvalget for næring, kultur og miljø* ble forelagt retningslinjene i en orienteringssak i sitt møte 13. mars 2025. Det var ingen merknader til disse og saken ble tatt til orientering.

Etttersom en nå har vunnet mer erfaring med ordningen, foreslås det nå noen justeringer av retningslinjene. Disse er inntatt i nytt utkast til retningslinjer som følger vedlagt saken, og er merket med **fet skrift og understrekning av teksten**. Nærmere begrunnelse for noen av endringene kommenteres under.

Det er spesielt ett punkt i retningslinjene fylkeskommunedirektøren ønsker en prinsipiell avklaring av. Det gjelder punktet i forslaget til retningslinjer, nytt punkt:

Arbeids- og aktivitetsbaserte tiltak f.eks. gjennom arbeidsmarkedsbedrifter, offentlige og private aktører som spesielt jobber med hovedmålgruppen (se over «Målgruppe»), kan etter avtale med fylkeskommunen søke om økonomisk ramme utover 125 000 kroner. Det forutsettes at hele beløpet som innvilges skal gå til avlønning av ungdom og ikke til administrativ drift for å få ungdommen i jobb. Det vil spesielt bli bedt om dokumentasjon av det.

Begrunnelsen for dette punktet er at Agder har en rekke tiltak og satsinger gjennom for eksempel Dampen i Arendal, Grimstad ungdomshub, Jobbskolen i Kristiansand, ungdomsveiledertjenesten som Venneslabroa og Lindesneslosen, arbeidsmarkedsbedrifter som f.eks. AVIGO, som retter seg direkte mot hovedmålgruppen; unge utenfor skole, opplæring og arbeid spesielt og ungdom med sammensatte utfordringer generelt.

Dette er tiltak og satsinger som treffer mange ungdommer i målgruppen. Derfor ber fylkeskommunedirektøren om utvidet fullmakt når søknadsbeløpet overskrider administrasjonens fullmaktsgrense på 300 000 kroner.

Fylkeskommunedirektøren mener det vil forsinke saksbehandlingsprosessen å måtte behandle dette politisk hvert år. Dette vil forsinke behandlingen av de øvrige søknadene som behandles administrativt, fordi en ikke får behandlet dette ferdig før alt er avklart og alle midler er fordelt.

Det presiseres at støtte gitt til disse aktørene må gå til direkte avlønning av ungdommene og de jobber de gjør i enkeltbedrifter og virksomheter; ikke til administrering av ordningen. Disse aktørene vil imidlertid være bindeledd mellom ungdom og bedrift hvor ungdommen «tar med seg» lønn inn i bedriften/virksomheten.

Rent konkret er det to slike saker i årets søknader som nå foreslås innvilget. Disse forslår vi å innvilge støtte utover rammen for administrasjonens fullmakt på 300 000 kroner. Se *Konklusjon* og fylkeskommunedirektørens *Forslaget til vedtak* i saken.

Disse to søknadene legges i denne saken frem til politisk behandling siden dette punktet i retningslinjene ikke er vedtatt.

Fylkeskommunedirektøren vil foreslå at det legges frem en orienteringssak for hovedutvalget om denne ordningen.

Regionplan Agder 2030

Sommerjobb for ungdom i Agder er en viktig satsing som følger opp ett av Regionplan Agder 2030 hovedmål om bedre levekår. Det vises her til *kap. 3 i regionplanen: Utdanning, kompetanse og deltagelse og Hovedmål 3.5:*

Alle har like muligheter til å delta og bidra i samfunnet, uavhengig av kjønn, etnisitet, funksjons evne, alder, religion, livssyn, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og sosial bakgrunn. Det henvises til FN-konvensjonen om rettigheter til personer med funksjonsnedsettelse, CRPD.

Økonomiske konsekvenser

Det er avsatt 5 mill. kroner i 2026 til ordningen i budsjettet for 2026. Det gjenstår ca. 0,5 mill. kroner av fjorårets bevilgning, fordi noen av tilskuddsmottakerne har valgt å ikke benytte seg av tilskuddet.

Det foreslås at restmidlene fra 2025 inngår i rammen for 2026, dvs 0,5 mill. kroner, og at en får fullmakt til å overskride rammen med ytterligere 0,5 mill. kroner.

Den totale rammen blir da 6 mill. kroner for 2026. Dette ut fra stor søknadsmengde og at erfaringene fra 2025 tilsier at noen av tilskuddsmottakerne ikke velger å benytte seg av tilskuddet. Eventuell overskridelse av årets ramme på 5,5 mill. kroner, dekkes av udisponerte bio-midler (bedriftsintern opplæring).

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren foreslår at de justerte retningslinjene som foreligger vedtas med de presiseringer som følger av denne saken.

For årets søknader til sommerjobb 2026 bevilges Dampen v/Nav Arendal: Inntil 600 000 kroner og Grimstad kommune v/Grimstad Ungdomshub inntil 475 000 kroner. Førstnevnte søkte om 1 250 000 kroner og sistnevnte om ca. 730 000 kroner. Det er derfor foretatt en betydelig avkortning av begge søknadsbeløpene grunnet den økonomiske rammen som er avsatt. Begge treffer et stort antall unge i hovedmålgruppen særdeles godt og anses derfor som meget gode søknader og som derfor bør innvilges.

De øvrige søknadene ligger innenfor de fullmakter som gjelder for dagens retningslinjer og administrative fullmaktsgrenser. De fleste av disse er også svært gode og treffsikre mht. nevnte hovedmålgruppe.

Den totalt økonomiske rammen for «Sommerjobb for ungdom i Agder 2026» settes til 6 mill. kroner iht. redegjørelse gjort i saken.

Kristiansand, 26.03.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør for næring, plan og kultur

13/26 Forslag om tildeling av tilskudd til utvikling av kyststier i Agder 2026

Arkivsak-dok. 25/15276-4
Saksbehandler Kristoffer Øverland

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	13/26

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Hovedutvalg for næring, kultur og miljø tildeler 500 000 kroner fra tilskuddsordningen *tilskudd til utvikling av kyststier i Agder* til Friluftsrådet Sør.

Tilskuddet gis til tiltaket «Kyststi Tvedestrand: etablering av kyststi fra Grønland til Risør grense».

Vedlegg

Vedtatte retningslinjer for tilskudd til utvikling av kyststier i Agder
Info om kyststi fra kommunen og friluftsrådet
Søknad fra Friluftsrådet Sør 2026

Sammendrag

I budsjettet for 2026 er det avsatt 500 000 kroner for å støtte opp under utvikling av kyststier i fylket. Midlene fordeles ved en tilskuddsordning. Fylkeskommunen har kun mottatt én søknad for 2026.

Fylkeskommunedirektøren foreslår å innvilge søknaden. Da det innstilles på å gi fylkeskommunalt tilskudd over 300 000 kroner, legger fylkeskommunedirektøren her saken frem for politisk behandling i tråd med delegeringsreglementet.

Saksopplysninger

Kyststi er blant de viktigste tilretteleggingstiltakene for friluftslivet. Kyststier binder sammen friluftslivsområder og møteplasser, tilgjengeliggjør attraktiv strandsone og bidrar til økt utøvelse av friluftsliv. Administrativt arbeid med planlegging av kyststi er imidlertid svært ressurskrevende, spesielt i nærheten av bolig- og fritidsbebyggelse og annen infrastruktur. Samtidig er det nettopp i slike områder, det vil si i folks nærmiljø, at det er aller viktigst med gode ferdselsårer for friluftsliv.

Det finnes flere tilskuddsmuligheter for fysisk tilrettelegging av stier (f.eks. anleggelse av trasé, skilting, merking), men i liten grad tilskuddsordninger som åpner for å kunne gi støtte til administrative utgifter knyttet til planleggingsfasen av stiprosjekter. Fylkeskommunen har derfor en tilskuddsordning der kommuner og friluftsråd kan søke støtte til slike utgifter. Tilskuddsordningen kan yte støtte til ulike former for planleggingsarbeid, som for eksempel arbeid med grunneieravtaler, utredninger, skiltplanlegging og lignende.

For 2026 har fylkeskommunen fått én søknad. Søknadssummen er 500 000 kroner, som er det samme som den totale tilskuddsrammen for ordningen. Søker er Friluftsrådet Sør. Det søkes om støtte til videre arbeid med kyststi gjennom Tvedestrand.

Søknaden er vurdert etter de vedtatte retningslinjene, der det følgende er prioritert:

- Tiltak der søker stiller med egenandel (arbeidstimer eller midler)
- Kyststi som er forankret i kommunale planer eller vedtak
- Kyststi i og ved byer og tettsteder.
- Kyststi som binder eksisterende stier og friluftslivsområder sammen.

Vurderinger

Det kommer normalt to til tre søknader på tilskuddsordningen, men for 2026 har fylkeskommunen kun mottatt én søknad. Dette innebærer at søknaden ikke kan sammenliknes og vektas opp imot andre søknader. Søknaden må allikevel treffe prioriteringene til tilskuddsordningen, dersom den skal innvilges.

Friluftsrådet har siden 2017 jobbet med en sammenhengende kyststi i samarbeid med sine medlemskommuner. Mer informasjon om dette arbeidet finnes på [Friluftsrådets nettside](#). Gjennom dette prosjektet har det hittil blitt realisert sammenhengende kyststi gjennom Grimstad og Arendal, og frem til

Sagesund/Grønland i Tvedestrand. Søknaden som er fremmet i år gjelder videre arbeid med kyststi fra Sagesund/Grønland til kommunegrensa til Risør.

Fylkeskommunedirektøren mener at Friluftsrådet Sør har hatt en avgjørende rolle i arbeidet med å realisere en lengre, sammenhengende kyststi i østre Agder. Strekningen det søkes tilskudd til, vurderes som viktig fordi den bygger videre på det pågående arbeidet og fullfører kyststien gjennom Tvedestrand kommune. Neste trinn vil være en fortsettelse gjennom Risør. Arbeidet gjøres i nært samarbeid med kommunen og friluftsrådet har også satt av en egenandel. Fylkeskommunedirektøren mener søknaden treffer godt på tilskuddsordningens prioriteringer og at den derfor kan innvilges.

Regionplan Agder 2030

Turruter, og særlig kyststier, er viktige for å nå målet om et attraktivt og miljøvennlig Agder i Regionplan 2030. Kyststier legger til rette for mer friluftsliv for alle aldersgrupper og kan bidra til mindre bilbruk. De sikrer tilgang til attraktive grøntområder ved sjøen, skaper gode forbindelser mellom møteplasser og nærturområder, og gjør det mulig å formidle lokal kultur og historie.

Økonomiske konsekvenser

Tildelingen er innenfor rammen som er avsatt til tilskuddsordningen i budsjettet for 2026.

Konklusjon

Tilskuddet vil sikre at Friluftsrådet Sør kan jobbe videre med å realisere en sammenhengende kyststi i samarbeid med kommunene i østre Agder. Fylkeskommunedirektøren mener søknaden bør innvilges.

Kristiansand, 18.03.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør

14/26 Regionalt kulturfond 2026 - fordeling av midler til Bransjeløft

Arkivsak-dok. 26/26687-6
Saksbehandler Helene Hostad Tønnessen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	14/26

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Hovedutvalget bevilger et tilskudd på kr 100 000 til Risør trebåtfestival for prosjektet Finn klassikeren.
2. Hovedutvalget avslår søknad fra Setesdal stavkyrkje STI
3. Hovedutvalget avslår søknad fra Coastlife of Norway by Grov
4. Hovedutvalget avslår søknad fra Mandaljazz
5. Hovedutvalget bevilger et tilskudd på 400 000 til Spektra kunst AS for prosjektet Spektrakulær Resonans. Tilskuddet inngår i en treårig satsing og fordeles med kr 150 000 år 1, kr 150 000 år 2 og kr 100 000 år 3.
6. Hovedutvalget avslår søknad fra Day creative studio
7. Hovedutvalget avslår søknad fra 51K Arteriet
8. Hovedutvalget avslår søknad fra Bomuldsfabriken Kunsthall
9. Hovedutvalget tar den administrative behandlingen av 19 søknader til orientering.

Vedlegg

Søknad 1 - Risør trebåtfestival STI
Søknad 2 - Setesdalstavkyrkje STI
Søknad 3 - Coastlife of Norway by Grov
Søknad 4 - Mandaljazz
Søknad 5 - Spektra kunst AS
Søknad 6 - Day Creative Studio
Søknad 7 - 51K Arteriet
Søknad 8 - Bomuldsfabriken Kunsthall
Tilskudd til Bransjeløft - administrativ tildeling 2026
Retningslinjer Bransjeløft
Delegeringsreglement for Agder fylkeskommune

Sammendrag

Regionalt kulturfond er en nasjonal tilskuddsordning finansiert over statsbudsjettet og forvaltet regionalt av fylkeskommunene.

I 2026 har Agder en total ramme på 5,725 mill. kroner, fordelt på fire ordninger: Bransjeløft, Kultursamarbeid, Produksjon og KulturNÅ!. Ved årets første søknadsfrist kom det inn 210 søknader med en samlet søknadssum på 22,57 mill. kroner.

Bransjeløftordningen mottok totalt 27 søknader. 19 av søknadene er behandlet administrativt og tildelt totalt kr 1 030 000. De åtte gjenstående søknadene, som alle har søkt over kr 300 000 behandles politisk i denne saken.

Fylkeskommunedirektøren foreslår å tildele tilskudd til to av prosjektene, mens de øvrige prosjektene anbefales avslått etter en helhetlig vurdering. Det foreslås å holde igjen 970 000 kroner til neste søknadsrunde 10. september 2026.

Saksopplysninger

Regionalt kulturfond er en nasjonal tilskuddsordning som er finansiert over statsbudsjettet. Fylkeskommunene forvalter ordningen regionalt.

Hovedutvalg for næring, kultur og miljø vedtok i møte 28.08.2025 at Regionalt kulturfond Agder forvaltes gjennom fire ordninger: Bransjeløft, Kultursamarbeid, Produksjon og KulturNÅ!.

Til søknadsfristen 10. februar kom det inn 210 søknader med en samlet søknadssum på 22,57 mill. kroner. Agder har i 2026 en total ramme på kr 5 725 000, hvorav 4,3 mill. kroner er statlige midler.

Midlene er fordelt slik:

- Bransjeløft: 2,5 mill. kroner (kr 1 000 000 fylkeskommunalt)
- Kultursamarbeid: 1,4 mill. kroner (kr 400 000 fylkeskommunalt)
- Produksjon: 1 mill. kroner
- KulturNÅ!: 825 000 kroner

Ordningene Bransjeløft, Kultursamarbeid og Produksjon har to årlige søknadsfrister (10. februar og 10. september), og det er derfor holdt igjen hhv. 280 000 og 200 000 kroner til neste runde.

KulturNÅ! har tre søknadsfrister i året, og 550 000 kroner er satt av til de kommende rundene.

Søknader til Kultursamarbeid, Produksjon og KulturNÅ! har maksimale støttebeløp på henholdsvis 200 000 og 25 000 kroner, og er behandlet administrativt i tråd med delegeringsreglementet. Det orienteres om disse tildelingene i egen sak.

Bransjeløft

Til Bransjeløftordningen kom det inn 27 søknader med en samlet søknadssum på kr 8 981 000. Åtte av søknadene har søkt om flerårig støtte.. I 2026 er det avsatt totalt kr 2 500 000 til Bransjeløft.

Formålet med tilskuddsordningen Bransjeløft og kompetanseutvikling er å:

- bidra til en mangfoldig, nyskapende og bærekraftig utvikling av kulturlivet i regionen
- utvikle og styrke regionale bransjestrukturer, tjenester og kompetanse i den kulturelle og kreative næringen
- stimulere til kunstnerisk kvalitet, skaperglede og utviklingsarbeid på tvers av kunst- og kulturuttrykk.

Administrativ behandling

19 søknader med beløp under 300 000 kroner er behandlet administrativt og tildelt totalt 1 030 000 kroner. Ti søknader er avslått. Ni søknader er innvilget støtte, to av de er innvilget flerårig støtte:

- Magnus Sparsaas / Agder Nye Teater (år 1: 100 000 kr, år 2: 120 000 kr)
- Foreningen for amatørteatre i Agder (år 1: 50 000 kr, år 2: 60 000 kr, år 3: 60 000 kr)

Oversikt over disse tildelingene følger som vedlegg («Tilskudd til Bransjeløft, administrativ tildeling 2026»), og er sortert etter sjangrene film og visuelle medier, litteratur, musikk, scenekunst og tverrfaglig.

Politisk behandling

Åtte søknader med søknadsbeløp over 300 000 kroner behandles politisk av Hovedutvalg for næring, kultur og miljø. Etter administrativ tildeling gjenstår det kr 1 470 000 til fordeling, samtidig som det må settes av midler til søknadsrunden med frist 10. september 2026.

De aktuelle søknadene er:

	Søker	Navn på tiltak	Sjanger	Sted	Søknadsbeløp
1	Risør Trebåtfestival STI	FINN KLASSIKEREN – bransjeløft for design, håndverk og kulturarv i Agder	Kulturarv	Risør	260 000 x 3 år
2	Setesdal stavkyrkje STI	Delprosjekt tørrmuring - Setesdal stavkyrkje	Kulturarv	Valle	500000
3	Coastlife of Norway by Grov	Søknad om tilskudd til styrking av Kystkulturelle aktører langs kysten	Kulturarv	Agder	340 000 x 3 år

4	Mandaljazz	Bærekraft i Mandaljazz	Musikk	Mandal,	400 000 + 320 000 + 275 000
5	Spektra kunst AS	Spektrikulær Resonans	Scenekunst	Agder	250 000 + 200 000 + 100 000
6	Day creative studio	Den Gamle Pressen	Tverrfaglig	Lillesand	350000
7	51K Arteriet	Flumen Labs innovasjonslaboratorium i Kristiansand	Tverrfaglig	Kristiansand	500 000 x 3 år
8	Bomuldsfabriken kunsthall	Pilotprosjektet: Hvordan ta vare på kunsten?	Visuell kunst	Agder	200 000 + 200 000 + 250 000

Alle søknader (hoveddokument, uten evt. vedlegg) er lagt ved i saken.

Vurderinger

Noen av søknadene holder høy kvalitet, men er ikke godt nok forankret i formålet til tilskuddsordningen. Flere av søknadene får avslag fordi de ikke oppfyller ett eller flere av tildelingskriteriene i tilskuddsordningen, herunder;

- søknadens kvalitet, ambisjonsnivå og omfang
- relevans for ordningens formål
- regional betydning
- realistisk plan for gjennomføring og finansiering
- egeninnsats (kapital og/eller arbeidstid)
- medfinansiering fra offentlige eller private aktører
- hensyn til tilgjengelighet, bærekraft, mangfold og inkludering

Innstillingen er basert på en helhetlig vurdering av alle innkomne søknader.

1. Risør Trebåtfestival STI – Finn klassikeren

Risør Trebåtfestival er i utvikling og ønsker å koble norsk design, trehåndverk og kystkultur gjennom å produsere en ny utstilling til Risør Classic Boat Festival og Risør Trebåtfestival. Prosjektet styrker samarbeidet mellom design- og håndverksmiljøer og utvikler festivalen som arena for kulturarv, kompetanse og regional verdiskaping.

Vurdering:

Prosjektet vurderes som relevant for ordningens formål ved å styrke bærekraftig design- og håndverks kompetanse. Satsingen på utstillinger styrker festivalens faglige profil og bredde og videreutvikler Trebåtfestivalen som en viktig regional arena. Det anbefales å støtte prosjektet med 1-årig støtte på kr 100 000.

Innstilling:

Fylkeskommunedirektøren foreslår å bevilge et tilskudd på kr 100 000.

2. Setesdal stavkyrkje STI – Delprosjekt tørrmuring

Delprosjektet Tørrmuring skal styrke kompetanse og profesjonalisering innen tradisjonelt håndverk i Agder. Praktiske kurs bygger ny fagkompetanse og rekruttering av framtidige tørrmurere.

Vurdering:

Prosjektet oppfyller ikke tildelingskriteriene og prioriteres ikke.

Innstilling:

Fylkeskommunedirektøren foreslår å avslå søknaden fra Setesdal stavkyrkje STI.

3. Coastlife of Norway by Grov - Styrking av kystkulturelle aktører langs kysten

Coastlife of Norway vil løfte små og mellomstore kystaktører gjennom innholdsproduksjon og målrettet markedsføring. Prosjektet skal øke synlighet og aktivitet i nærmiljøene slik at aktørene får flere besøkende. Satsingen skal bidra til å styrke og bevare virksomhetene som holder kystkulturen levende.

Vurdering:

Prosjektet oppfyller ikke tildelingskriteriene og prioriteres ikke.

Innstilling:

Fylkeskommunedirektøren foreslår å avslå søknaden fra Coastlife of Norway by Grov.

4. Mandaljazz – Bærekraft i Mandaljazz

Festivalen søker støtte til et treårig prosjekt som skal utvikle bærekraft i alle ledd av festivalen. Satsingen omfatter miljø og klima, lokal og sosial bærekraft samt profesjonalisering av festivaldrift.

Vurdering:

Festivalen anbefales ikke prioritert i denne runden, ettersom de allerede har fått støtte til lignende utviklingsprosjekter som fortsatt ikke er ferdigstilt. Det vurderes som nødvendig at pågående prosjekter fullføres og resultatene foreligger før nye, tilsvarende tiltak kan støttes.

Innstilling:

Fylkeskommunedirektøren foreslår å avslå søknaden fra Mandaljazz.

5. Spektra kunst AS - Spektrikulær Resonans

Spektra søker støtte til et bransjeløft for perioden 2026–2028 gjennom tiltak som: en ny finansieringsmodell for sanseforestillinger, tid til kunstnerisk fordypning og

rekruttering av flere utøvere. Prosjektet skal styrke både kunstnerisk kvalitet og organisatorisk bærekraft.

Vurdering:

Prosjektet vurderes å svare godt på tildelingskriteriene ved å videreutvikle nye kunstneriske formater og styrke selskapets kapasitet og kompetanse over tid. Satsingen bidrar direkte til en mangfoldig og nyskapende scenekunstutvikling i regionen, samtidig som den bygger robuste bransjestrukturer rundt et av Agders frie kompanier. På denne bakgrunnen anses prosjektet som godt egnet for treårig støtte.

Innstilling:

Fylkeskommunedirektøren foreslår å bevilge et tilskudd på kr 400 000 til en treårig satsing (år 1: kr 150 000, år 2: kr 150 000, år 3: kr 100 000) til Spektra kunst AS – Spektrakulær Resonans.

6. Day creative studio – Den gamle pressen

Prosjektet skal utvikle Den Gamle Pressen som en stedsforankret arena for narrativ kompetanse. Gjennom metodikk- og programutvikling skal det styrke evnen til å forstå og bruke fortelling som grunnlag for valg, utvikling og fellesskap.

Vurdering:

Etter en helhetlig vurdering prioriteres ikke prosjektet for tilskudd.

Innstilling:

Fylkeskommunedirektøren foreslår å avslå søknaden fra Day creative studio.

7. 51K - Arteriet – Flumen Labs innovasjonslaboratorium

Flumen Labs er et tverrfaglig forsknings- og kunstkollektiv i Kristiansand som kombinerer biomaterialer, økologisk design, kunst og regenerativ vitenskap. De utvikler bioplast og plantebasert papir av lokal biomasse. Målet er å etablere et Biomaterials Innovation Lab som en regional arena for forskning, prototyping og undervisning innen sirkulær økonomi og lokal verdiskaping.

Vurdering:

Prosjektet oppfyller ikke tildelingskriteriene og prioriteres ikke.

Innstilling:

Fylkeskommunedirektøren foreslår å avslå søknaden fra 51K – Arteriet

8. Bomuldsfabriken Kunsthall - Pilotprosjektet: Hvordan ta vare på kunsten?

Pilotprosjektet *Hvordan ta vare på kunsten?* Skal utvikle en enkel og bærekraftig modell for forvaltning av kunstverk som står utenfor etablerte samlingsystemer i kommunene i Østre Agder. Gjennom kartlegging, metodeutvikling og formidling skal kunst i skoler, helseinstitusjoner, offentlige bygg og uteområder ivaretas som del av regionens kulturarv.

Vurdering:

Prosjektet oppfyller ikke tildelingskriteriene og prioriteres ikke.

Innstilling:

Fylkeskommunedirektøren foreslår å avslå søknaden fra Bommuldsfabrikken Kunsthall.

Bransjeløftordningen har ny søknadsfrist 10. september 2026 og administrasjonen foreslår å holde igjen kr 970 000 til fordeling i neste søknadsrunde.

Regionplan Agder 2030

Kultur er ett av fem hovedsatsningsområder i Regionplan Agder 2030. De omsøkte tiltakene berører flere målsettinger i regionplanen.

Økonomiske konsekvenser

Tilskuddsmidlene dekkes over ansvar 500100, Kultur og idrett. Det er i Agder fylkeskommunes årsbudsjett satt av kr 1 000 000 til Bransjeløftordningen.

Resterende

kr 1 500 000 er bevilget fra statsbudsjettet for 2026 gjennom ordningen Regionalt kulturfond.

Administrative vedtak og de politiske vedtak i tråd med fylkeskommunedirektørens innstilling utgjør kr 1 530 000. Det holdes igjen kr 970 000 til fordeling i neste søknadsrunde, 10. september.

Konklusjon

Hovedutvalget behandler 8 av totalt 27 søknader til Bransjeløft-ordningen i denne runden. Etter en helhetlig vurdering og relevans for ordningens formål innstilles to prosjekter til støtte, mens de øvrige foreslås avslått. Det settes av 970 000 kroner til neste søknadsrunde 10. september 2026

Kristiansand, 23.03.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør

15/26 Endrede retningslinjer for fordeling av driftstilskudd og aktivitetsmidler for Barne- og Ungdomsrådet i Agder

Arkivsak-dok. 26/26764-1
Saksbehandler Jonas Ravn Øhlckers

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	15/26

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Nye retningslinjer for Barne- og ungdomsrådets fordeling av driftsmidler godkjennes.
2. Nye retningslinjer for fordeling av «kreative tiltak for barn og unge i Agder» godkjennes.

Vedlegg

Retningslinjer driftsmidler rev. 2026

Retningslinjer kreative tiltak rev. 2026

Oversikt over tildelinger driftsmidler og kreative tiltak BURIA 2025

Sammendrag

Fylkeskommunen bevilger et årlig tilskudd til Barne- og ungdomsrådet i Agder (BURIA), kr 1 465 000 i 2026. Fylkeskommunen har delegert fordelingen av drifts- og aktivitetstilskudd til barne- og ungdomsorganisasjoner i Agder, til BURIA.

BURIA har egne retningslinjer for fordeling av disse midlene, som behandles etter søknad. Retningslinjene er nylig endret av årsmøtet i BURIA, og skal legges fram for hovedutvalget «for uttalelse før godkjenning». De foreslåtte endringene handler om beregning av driftsstøtte og tilskudd til kreative tiltak for barn og unge i Agder.

Saksopplysninger

Retningslinjene er behandlet og vedtatt av årsmøtet i Barne- og ungdomsrådet 16. mars 2026, med forbehold om hovedutvalgets godkjenning. Det er endringer i retningslinjene både for driftstilskudd og i tilskudd til kreative tiltak for barn og unge.

Årsmøtet i BURIA gjorde også i 2025 endringer, disse ble av administrasjonen vurdert som uhensiktsmessige: De søkte å basere tildeling på kommunegrensene fra 2015 blant annet for å imøtekomme skjevheter som har oppstått etter flere kommunesammenslåinger. Man gikk i dialog med BURIA for å forstå behovet for endringer og undersøke mer hensiktsmessige løsninger, med foreliggende resultat.

Saksbehandler deltok som gjest på BURIA's årsmøte i Froland 16. mars 2026. Det var bred oppslutning fra medlemsorganisasjonene om årsmøtet, og man fikk gode diskusjoner rundt formål og innretning av retningslinjene.

Driftsmidler:

Gjelder for medlemsorganisasjoner i BURIA (www.buria.no, 49 medlemsorganisasjoner per januar 2026), og består av både grunnstøtte og aktivitetsmidler. Det er kun fylkeslag (eller tilsvarende regionale ledd) som kan søke.

Fordelingen av grunnstøtte har tidligere vært beregnet utfra en nøkkel basert på medlemstall og *antall kommuner med lokallag*. Aktivitetsstøtten har vært beregnet utfra fjorårets aktivitet og *planlagt aktivitet inneværende år*.

Endringene for grunnstøtte består i at organisasjonens tilstedeværelse i antall kommuner faller bort som beregningsvariabel, det er bare antall medlemmer som påvirker.

Endringene for aktivitetsstøtte fjerner «planlagte aktiviteter» som beregningsvariabel, og erstatter det med antall deltakere i aktivitetene som er gjennomført året før. Slik blir beregningene av både grunnstøtte og aktivitetsstøtte formet av organisasjonenes størrelse og aktivitetsnivå. Fordelingsnøkkelen har samtidig en kategorisering som innebærer at organisasjoner som er nye eller har relativt lav aktivitet og medlemstall, løftes.

Tilskudd til kreative tiltak for barn og unge:

Kan søkes på av alle, så lenge ungdom har en «sentral rolle i planleggingen og gjennomføringen av tiltaket». Maksimalt tilskudd per arrangement og organisasjon årlig har vært 10 000,-, og er foreslått økt til 15 000,-

Tidligere gikk det til aktiviteter som «har som mål å involvere ungdom *i mer enn en kommune*». Nå ønsker BURIA å åpne for at det også kan handle om aktiviteter med flere lokallag eller ulike organisasjoner sammen, fra «ulike miljø». På årsmøtet ble eneste endringen til forslaget at dette forklares for søkerne med formuleringen «fra ulike miljø (*for eksempel forskjellige lokallag, forskjellige aktivitetsgrupper eller forskjellige kommuner*).»

Nye/ reviderte vedtekter er vedlagt saken. En oversikt over tildeling av driftsmidler og kreative tiltak i 2025 er også vedlagt, til orientering.

Vurderinger

Driftsmidler:

Endringene fjerner antall kommuner som en variabel, hvilket var noe av det som ga skjevfordelinger etter kommunesammenslåinger. Å basere beregning kun på medlemstall, vurderes som formålstjenlig.

Endringene i aktivitetsstøtte som fjerner planlagte aktiviteter som variabel, vurderes også som hensiktsmessig – alle planlagte aktiviteter blir ikke gjennomført. Å erstatte med antall deltakere gir en mer rettferdig fordeling basert på størrelse og aktivitetsomfang, særlig når også nye og mindre organisasjoner ivaretas i fordelingen.

Samlet gir endringene et forenklet, mer forståelig og dermed mer legitimt fordelingsgrunnlag for grunnstøtte og aktivitetsmidler.

Tilskudd til kreative tiltak for barn og unge:

Det vurderes at endringene ivaretar formålet om å samle barn og unge med ulik tilhørighet til felles aktivitet (ikke bare i ett lokallag). Det gir samtidig styret et økt handlingsrom til å vurdere søknader. Den åpnere formuleringen kan dermed bidra til at det blir lettere for flere å søke og få tildelt støtte til kreative tiltak, som er styrets mål. De har erfart at de tvinges til å avslå gode søknader på grunn av begrensninger i retningslinjene. Maksbeløpet på 10 000 har stått i mange år, og det er lurt å øke for å justere for prisvekst.

Regionplan Agder 2030

En paraplyorganisasjon som representerer og fordeler midler til organisasjoner som sørger for et bredt aktivitetstilbud for barn og unge, er viktig for økt frivillig deltakelse og for varierte fritidsmuligheter på Agder.

Økonomiske konsekvenser

Tilskudd til Barne- og Ungdomsrådet er vedtatt i budsjett for 2026.

Konklusjon

1. Nye retningslinjer for fordeling av driftsmidler godkjennes.
2. Nye retningslinjer for fordeling av «kreative tiltak for barn og unge i Agder» godkjennes.

Kristiansand, 24.03.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør

16/26 Agder fylkeskommune søker medlemskap i ICORN

Arkivsak-dok. 26/27842-1
Saksbehandler Nina Stenbro

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	16/26

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Hovedutvalg for næring, kultur og miljø vedtar at Agder fylkeskommune søker regionalt medlemskap i den internasjonale fribyorganisasjonen ICORN og etablerer et regionalt støtteapparat for fribyene i Agder. Et medlemskap vil formelt gjøre Agder til et *frifylke*.

Sammendrag

Agder fylkeskommune foreslår å søke regionalt medlemskap i den internasjonale fribyorganisasjonen ICORN. Et medlemskap vil gjøre Agder til et frifylke, med ansvar for å koordinere og støtte eksisterende fribykommuner i fylket, samt være pådriver for at flere kommuner i Agder vil vurdere å bli friby.

En friby tilbyr et trygt, tidsavgrenset opphold til kunstnere, journalister og forfattere som er forfulgt på grunn av sine ytringer. Som frifylke vil Agder fylkeskommune ikke ha vertskapsansvar. Rollen vil være å støtte fribyene gjennom faglig bistand, koordinering, rådgivning, kompetanseheving og formidlingsarbeid om ytringsfrihet.

ICORN foretar uavhengige vurderinger og utvelgelser av aktuelle fribyforfattere, som kommer til Norge gjennom kvoteflyktningsordningen. Norsk PEN fungerer som nasjonal koordinator og støtter kommuner og fylker i praktiske og sikkerhetsmessige spørsmål.

Arbeidet foreslås lagt til Seksjon for bibliotek, innenfor eksisterende budsjetttrammer og med bruk av interne personalressurser.

Fylkeskommunedirektøren vurderer at Agder har gode forutsetninger for å bli et frifylke, og at et medlemskap vil styrke det regionale arbeidet med ytringsfrihet, kultur og demokrati, samt bidra til nasjonal og internasjonal synlighet.

Hva er en friby?

En friby er en by eller kommune som tilbyr et trygt opphold for forfulgte forfattere, journalister, kunstnere og andre meningsytrere. Personene som kommer til en friby har vært utsatt for sensur, trusler, vold eller fengsling på grunn av sitt arbeid for ytringsfriheten.

En friby er ment å gi et:

- trygt opphold i en begrenset periode (vanligvis to år)
- oppfølging og mulighet til å fortsette sitt virke
- nettverk og kulturfaglig støtte
- en mulighet til å gjenoppta et fritt kunstnerisk eller journalistisk virke

Kommunen er vertskap og tilrettelegger, men kommunen velger ikke selv hvem som kommer. Kristiansand ble friby allerede i 1998. Arendal og Tvedestrand er i etableringsfasen.

Hva er et frifylke?

Et frifylke er et regionalt medlem av ICORN som har til oppgave å:

- koordinere fribyene i fylket
- oppmuntre og inspirere flere kommuner til å vurdere fribystatus
- gi faglig støtte og rådgivning

- tilrettelegge for turnéer og formidling
- styrke formidling og offentlig oppmerksomhet rundt ytringsfrihet
- samarbeide med ICORN og Norsk PEN om nasjonal og internasjonal oppfølging

Et frifylke fungerer altså ikke som vertskap for gjestene selv, men bidrar som støttespiller og rådgiver.

ICORN og Norsk PEN

ICORN (International Cities of Refuge Network)

ICORN er en internasjonal medlemsorganisasjon med byer og regioner som tilbyr beskyttelse til forfulgte ytrere. Organisasjonen har følgende oppgaver / mandat:

- mottar søknader fra trusselutsatte ytrere
- gjennomfører grundige vurderinger av sikkerhet, risiko og dokumentasjon
- velger ut hvem som får plass i fribyordningen
- kobler gjestene med passende fribyer eller regioner
- bistår både vertskommuner og gjester faglig

Kommuner og fylker har ingen direkte innflytelse på utvelgelsen.

Norsk PEN

Norsk PEN er en menneskerettighetsorganisasjon som fungerer som nasjonal koordinator og som:

- bistår kommunene i praktiske og sikkerhetsmessige spørsmål
- samarbeider tett med ICORN og UDI
- gir råd til både fribyer og frifylker

ICORN-gjestene kommer som kvoteflyktninger

De forfulgte kommer til Norge som kvoteflyktninger, noe som innebærer at:

- de er allerede godkjent av norske myndigheter som kvoteflyktninger.
- ICORN velger hvilke personer som får plass i ordningen.
- hverken kommuner eller fylker vurderer beskyttelsesbehov.
- lokalt ansvar handler om oppfølging, trygghet og integrering – ikke utvelgelse.

Dette sikrer forutsigbarhet for vertskommunene og avlaster lokalt beslutningsansvar.

Historisk tidslinje for friby- og frifylkearbeidet i Norge:

1996: Stavanger blir Norges første friby.

1998: Kristiansand blir friby som landets andre kommune.

1999: Første fribygjest ankommer Kristiansand.

2001: Oslo blir friby.

2005: Tromsø blir friby.

2013: Harstad blir verdens første musikerfriby.

2018–2025: Vestfold etablerer verdens første frifylke, der samtlige kommuner bidrar. Etter regionoppløsningen viderefører både Vestfold og Telemark ordningen.

2025–2026: Troms og Nordland vedtar (enstemmig) og signerer ICORN-medlemskap som frifylker. Nordland har særlig fokus på urfolk og minoriteter.

2026: Telemark arrangerer nasjonalt nettverksmøte for frifylker; Agder deltar.

2026: Arendal og Tvedestrand arbeider med etablering av friby og er koblet til eksisterende friby i Kristiansand.

Vurderinger

Etablering av Agder som frifylke vurderes som et tiltak som vil styrke regionens samlede arbeid med yringsfrihet, kulturformidling og demokratisk deltakelse. Ordningen innebærer begrenset økonomisk og administrativ belastning, samtidig som den gir kommunene økt faglig støtte og forutsigbarhet gjennom en regional koordineringsfunksjon.

Arbeidet er i tråd med Regionplan Agder 2030, som legger vekt på inkludering, mangfold og sterke kulturelle fellesskap.

Det er få ulemper ved tiltaket, men det forutsetter tydelig rolleforståelse mellom fribykommunene og fylkeskommunen, samt god koordinering mot ICORN og Norsk PEN. Samlet sett vurderes tiltaket som formålstjenlig og gjennomførbart innenfor eksisterende rammer.

Regionplan Agder 2030

Arbeidet med å etablere Agder som frifylke er i tråd med Regionplan Agder 2030, som løfter kultur fram som ett av fem hovedsatsingsområder og legger vekt på å utvikle Agder som en sosialt bærekraftig region med sterke, inkluderende lokalsamfunn.

Planen understreker betydningen av likestilling, inkludering og mangfold som gjennomgående perspektiver, og vektlegger kulturens rolle i å styrke demokrati, deltakelse og åpenhet i samfunnet.

I/ en tid med demokrati og yringsfrihet under press, er det særlig viktig at regionen bidrar aktivt til å beskytte forfulgte stemmer og styrke offentlig bevissthet om yringsfrihetens betydning. Et medlemskap i ICORN vil dermed støtte opp under målet om et inkluderende Agder som tar ansvar i møte med globale samfunnsutfordringer.

Et frifylke bidrar samtidig til økt forutsigbarhet og trygghet for kommunene ved å tilby faglig støtte og et regionalt nettverk, i tråd med ICORNs anbefalinger for god vertskapspraksis.

Økonomiske konsekvenser

Arbeidet legges til Seksjon for bibliotek, som har solid erfaring med koordinering og kulturfaglig arbeid på regionalt nivå. Bibliotekene er åpne, tilgjengelige møteplasser som skal fremme opplysning, kritisk refleksjon og demokrati. Dette gjør bibliotekene til et naturlig sted å forankre dette arbeidet. Som frifylke blir vi en del av et eksisterende nettverk av regionsmedlemmer i Norge og internasjonalt.

Kostnader til ICORN-kontingent dekkes innenfor rammene av budsjettet. Koordinatorrollen legges til eksisterende personalressurs i seksjonen.

Konklusjon

Agder har gode forutsetninger for å etablere et regionalt fribyarbeid. Et frifylke-medlemskap vil styrke både fylkeskommunens rolle og de kommunale fribyene, og bidra til at Agder tar en tydelig posisjon i arbeidet for ytringsfrihet og demokrati nasjonalt og internasjonalt.

Kristiansand, 26.03.2026

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
Fylkesdirektør

Orienteringssaker

5/26 Oppfølging av samarbeidsavtalen for 2025 mellom arkiv og museum i Agder

Arkivsak-dok.	25/04889-19
Saksbehandler	Rune Holbek

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	5/26
2 Fylkesutvalget	24.04.2026	

Følgende tas til orientering:

Fylkestinget behandlet i møte 22.10.2024, sak 66/24, den framtidige arkiv- og museumsstrukturen i Agder.

I samsvar med punkt 2 i vedtaket er det utarbeidet en samarbeidsavtale mellom de berørte institusjonene. Avtalen er formelt godkjent av styrene for de tre institusjonene og trådte i kraft 1.1.2025. Avtaleperioden løper til og med 31.12.2029.

Det er videre utarbeidet en handlingsplan som nærmere konkretiserer gjennomføringen av samarbeidet mellom arkiv- og museumsfeltet i avtaleperioden. For 2025 er det i tillegg utarbeidet en særskilt handlingsplan for arkivområdet, vedtatt i felles styremøte 12.11.2025.

Fylkeskommunens oppfølging av samarbeidsavtalen ivaretas ved at administrasjonen gjennomfører to årlige møter med institusjonene. For det første driftsåret (2025) er det utarbeidet en samlet oppsummering av tiltak og prosjekter som partene har samarbeidet om. Oppsummeringen følger vedlagt.

Vedlegg

Protokoll og samarbeidsavtale - signert 07.01.2025
Særutskrift - Arkiv- og museumsstrukturen i Agder
Handlingsplan samarbeid arkiv til felles styremøte
Handlingsplan - Vedlegg til samarbeidsavtalen - oktober 2025
Årskort infoskriv kommuner 2026 Norsk
Rapport til fylkeskommunen - samarbeid arkiv og museum
Tids- og ressursbruk arkiv og museumssamarbeid

6/26 Høringssvar fra Agder fylkeskommune - planprogram for ny nasjonal strategi for privatarkiv

Arkivsak-dok. 26/24856-5
Saksbehandler Rune Holbek

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	6/26

Følgende tas til orientering:

Agder fylkeskommune anbefaler at ny nasjonal strategi for privatarkiv omfatter styrking av digital infrastruktur, utvikling av nasjonale standarder og fellesløsninger, målrettet kompetansebygging, statlig finansiering og vurdering av finansieringsmodell tilsvarende de konsoliderte museene (stat, fylke og kommune).

Agder fylkeskommune støtter planprogrammet og ambisjonen om bred involvering. Vi forventer at pågående regionale prosesser vil bidra med relevant kunnskap til det nasjonale arbeidet og bidra til en helhetlig og framtidsrettet styrking av privatarkivfeltet.

Arkivsenter sør IKS og Aust-Agder museum og arkiv IKS, støtter også forslag til planprogram.

Vedlegg

Høringssvar fra Agder fylkeskommune - Planprogram for ny nasjonal strategi for privatarkiv

Høring - Planprogram for ny nasjonal strategi for privatarkiv

Høring - Planprogram for ny nasjonal strategi for privatarkiv

Mottagerliste for høring av planprogram

26_00224-2 Høringssvar fra Aust-Agder museum og arkiv IKS - Planprogram for ny nasjonal strate 291118_3_1

7/26 Fordeling og restmidler 2026 - Livsmestrings- og lavterskel rustiltak inkludert oppfølging av ungdom under straffegjennomføring

Arkivsak-dok.	26/26874-1
Saksbehandler	Inger Margrethe Braathu

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	7/26

Følgende tas til orientering:

Fordelingen av midler til søknader innen livsmestrings- og lavterskel rustiltak inkludert oppfølging av ungdom under straffegjennomføring er vedlagt saken og tas til orientering.

Det er 3,3 mill. kroner tilgjengelig i ordningen. Det kom inn søknader for totalt 4,8 mill. kroner, og det er så langt fordelt 2,2 mill. kroner. Det er få søknader som retter seg direkte mot forebygging av rus og ungdomskriminalitet. Det står igjen 1,1 mill. kroner som lyses ut til høsten mer målrettet mot aktører som jobber med rus og kriminalitetsforebygging blant ungdom. Siden dette gjelder restmidler, vil vi behandle søknadene med noe større fleksibilitet enn det som står i dagens retningslinjer. Målet er å støtte det viktige arbeidet som allerede foregår i regionen, og sikre at midlene brukes på en mest mulig treffsikker måte. Det vil også komme en sak om revidering av retningslinjene til hovedutvalget i løpet av 2026.

Vedlegg

Oversikt over fordeling av tilskudd 2026
Enkel evaluering 2026

8/26 Tilskudd til idretts- og fysisk aktivitetstiltak 2026

Arkivsak-dok. 26/26944-2
Saksbehandler Christina Åsan Grasaas

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Ungdommens fylkesutvalg 2026	10.04.2026	5/26
2 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	8/26

Følgende tas til orientering:

Tilskuddsordningen *Tilskudd til idretts- og fysisk aktivitetstiltak* skal stimulere til nytenking, utvikling og samarbeid som legger til rette for at flere innbyggere i Agder blir fysisk aktive. I tillegg skal den bidra til gjennomføring av regionale og nasjonale idrettsarrangementer.

Til søknadsfristen 10. februar 2026 kom det inn 29 søknader.

Søknadene har kommet fra 11 av fylkets 25 kommuner. Det er stor bredde av idrettsgrener som har søkt. Det søkes om støtte til idretts- og fysisk aktivitetsprosjekter, samt lokale og nasjonale mesterskap. Sammenlignet med fjorårets søknadsrunde er det flere nye søkere, og flere av tiltakene er utviklet i tettere samarbeid med skoler og andre samarbeidspartnere. Totalt er det omsøkt kr. 4 703 660.

Tilskudd til idrettstiltak for 2026 utgjør i utgangspunktet kr. 910 000. Hovedutvalget vedtok i sak 41/24, deltakelse i Kompetansenettverket for bærekraftige idretts- og aktivitetsanlegg (BIAA) som utgjør kr. 40 000 pr år i 2025, 2026 og 2027. Dette kommer til fratrukk av tilskuddspotten for 2026. Dette gir en tildelingsramme på kr. 870 000 for 2026.

Søknader innenfor delegeringsreglementet er behandlet administrativt, og følger vedtatte retningslinjer for delegert tildeling av tilskudd. Se vedlagt administrativ søknads- og tildelingsoversikt for 2026.

Det er mottatt en søknad om tilskudd på kr. 2 000 000 til etablering og utvikling av et nærmiljøskogområde ved Uenes i Flekkefjord kommune, i tilknytning til uteområdene ved Flekkefjord ungdomsskole. Tiltaket vurderes å falle utenfor de fastsatte kriteriene for tilskuddsordningen for idretts- og fysisk aktivitetstiltak. Søknaden er derfor behandlet administrativt og avslått, til tross for at omsøkt beløp overstiger beløpsgrensen som etter delegasjonsreglementet normalt ville tilsi politisk behandling.

Av de resterende mottatte søknadene har 13 blitt tildelt tilskudd, 4 har blitt omfordelt til "*Tilskudd til styrking av frivillig aktivitet og deltakelse*", 2 søknader har blitt omfordelt fra "*Tilskudd til styrking av frivillig aktivitet og deltakelse*", og 12 søknader er avslått da de ikke faller inn under de fastsatte kriteriene. De sistnevnte handler i særlig grad om utstyr og anlegg, hvor det er egne tilskuddsordninger under Norges idrettsforbund og spillemiddelordningen.

Vurdering av søknadene:

Søknadene er vurdert etter kriterier knyttet til målgruppe, samarbeid og utviklingsperspektiv. Det er lagt vekt på tiltak rettet mot prioriterte målgrupper og samt tiltak som fremmer bred deltakelse og inkludering. Videre er prosjektenes utviklingspotensial vurdert, med fokus på nytenkning, bærekraft og overføringsverdi. Samarbeid på tvers av organisasjoner og sektorer er tillagt særlig vekt.

Søknadene om støtte til idrettsarrangementer er vurdert med utgangspunkt i konkurransestatus, arrangementets omfang, forventet deltakelse og hvilken målgruppe arrangementet retter seg mot.

Endelig innstilling er gjort etter en helhetlig vurdering innenfor tilgjengelige midler.

Samlet, vil *Tilskuddet til Idretts- og fysisk aktivitetstiltak* bidra til mer aktivitetsvennlige lokalsamfunn og god tilgang på idrett og fysisk aktivitet i hele regionen, samt styrke Agders attraktivitet som en region med unike idrettsarrangementer.

Vedlegg

Administrativ søknads- og tildelingsoversikt for Tilskudd til idretts- og fysisk aktivitetstiltak 2026

9/26 Fordeling av statlige tilskudd 2026 – post 72 – teknisk industrielle kulturminner.

Arkivsak-dok.	26/26999-1
Saksbehandler	Nina Kjølsten Jernæs

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	9/26

Følgende tas til orientering:

Agder fylkeskommune forvalter tilskuddsmidler fra statsbudsjettet kap.1429 post 72 til teknisk industrielle kulturminner.

Tildelingen fra Riksantikvaren til Agder i 2026 er på 8 551 172 kroner, samt 2 000 000 kroner i tilsagn for 2027. I tillegg fordeles renter på 581 504 kroner. Totalt er det dermed 11 132 676 kroner til fordeling for 2026–2027.

På Agder har vi tre teknisk-industrielle anlegg som var en del av det tidligere bevaringsprogrammet til Riksantikvaren. Dette er Bredalsholmen dokk- og fartøyvernssenter, Næs jernverk og Sjølingstad Uldvarefabrik. Bevaringsprogrammet skulle sikre de 15 nasjonalt prioriterte anleggene som helhetlige kulturmiljø. Programmet skulle sikre et representativt utvalg anlegg som viser og underbygget historiske, teknologiske, industrielle, sosiale, arkitektoniske og/eller vitenskapelige verdi. Programmet er avsluttet fra Riksantikvarens side, men anleggene anses som så viktige at de prioriteres i årets tildeling.

Næs jernverk og Sjølingstad Uldvarefabrik er begge fredet og har status “istandsatt” gjennom bevaringsprogrammet. I 2018 varslet Riksantikvaren fredningsoppstart av Bredalsholmen verft, men arbeidet er ikke påbegynt. Anlegget har status som “ikke istandsatt”. Føringer for prioriteringer fra Riksantikvaren i år er lønn og FDV (forvaltning, drift og vedlikehold), samt prosjekter til de anleggene som ikke er istandsatt. Dette er fulgt i tildelingen til de tre anleggene.

Vedlagt ligger oversikt over fordeling av årets tilskudd fra post 72 – teknisk industrielle kulturminner. Det ble levert fire søknader på denne tilskuddsordningen. I år fikk Agder fylkeskommune færre midler fra Riksantikvaren. Dermed får alle tre prioriterte anleggene mindre i tilskudd enn i fjor. Dette er en utfordrende situasjon, særlig med økte lønnsutgifter og generell prisøkning i istandsettingsprosjekter. Det er med bekymring fra administrasjonen at det i år må gis tilsagn for 2027 for å dekke lønn og FDV utgifter som er en del av årets utgifter, da tilskudd for 2026 ikke strekker til.

Vedlegg

Fordeling av tilskudd 2026 - post 72 - teknisk industrielle kulturminner

10/26 Orientering om tilskudd til brannsikring 2026, fra post 73

Arkivsak-dok.	26/26996-1
Saksbehandler	Nina Kjølisen Jernæs

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	10/26

Orientering om tilskudd til brannsikring 2026, fra post 73

Følgende tas til orientering:

Agder fylkeskommune forvalter tilskudd fra statsbudsjettet kap.1429 post 73 - tilskudd til brannsikring av tette trehusområder. Agder fylkeskommune har i 2026 fordelt tilskudd fra denne posten på til sammen 1,14 millioner kroner. Beløpet inkluderer midler tildelt for 2026 fra Riksantikvaren (830 000 kroner) og påløpte renter fra tidligere tildelinger (302 022 kroner).

Tilskudd fra denne posten gis til områder som er definert av Riksantikvaren som tette trehusområder av kulturhistorisk verdi. I Forskrift om tilskudd til stavkirker, bygg og anlegg fra middelalderen, konservering og brannsikring, listes fylkeskommunens prioriteringer i §6:

- Den kulturhistoriske verdien til trehusområdene
- Hvor tilgjengelig området er for brannvesenet, og risikoen for at en brann vil spre seg
- Hvor effektive tiltakene anses å være for å oppdage, hindre spredning og slukke brann, særlig i områder der det er stor avstand til brannvesenet
- Om det prøves ut nye metoder som har overføringsverdi til andre områder.

Vedlagt ligger oversikt over årets fordeling av tilskudd til brannsikring av tette trehusområder i Agder. Agder fylkeskommune prioriterer i år tilskudd til kommunale prosjekt som ikke har utestående midler fra tidligere tilskuddsperioder.

Vedlegg

Orientering om tilskudd til brannsikring 2026, fra post 73
Fordeling av tilskudd 2026 - Post 73 brannsikring tette trehusområder

11/26 Orientering om fordeling av tilskudd post 71 - fredete kulturminner i privat eie

Arkivsak-dok.	26/27561-1
Saksbehandler	Kjartan Andreas Nordby

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	11/26

Følgende tas til orientering:

Agder fylkeskommune har fordelt tilskudd fra statsbudsjettet 2026 kap. 1429, post 71, tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, slik det fremgår av vedlagt tabell.

Riksantikvaren fordeler årlige tilskudd til fylkeskommunene, som igjen deler ut tilskudd til lokale eiere basert på innkomne søknader.

Tilskuddsordningen følger opp de statlige forpliktelsene i kulturminneloven. Det vil si å gi helt eller delvis vederlag til eiere av fredete kulturminner for fordyrende arbeid som følge av vilkår for dispensasjon, samt særskilt tyngende vedlikeholdsansvar, jf. Kulturminneloven §15a og 17.

Tilgjengelige midler til fordeling i 2026:

Tilskudd fra Riksantikvaren:	6 100 000
Omdisponering av tidligere fordelte, men ubenyttede midler og renteinntekter:	736 000
Sum til fordeling:	6 836 000

Det ble i år søkt om totalt over 16 millioner kroner fra eiere av fredede kulturminner på Agder. Søknadene er behandlet og tilskudd tildeles i henhold til vedlagt tabell.

Vedlegg

Fordeling av tilskudd 2026 post 71 - fredete kulturminner i privat eie

12/26 Orientering om fordeling av tilskudd post 73 - Fredede middelalderhus 2026

Arkivsak-dok. 26/27501-1
Saksbehandler Kjartan Andreas Nordby

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	12/26

Følgende tas til orientering:

Agder fylkeskommune har fordelt tilskudd fra statsbudsjettet 2026, kap 1429 post 73, istandsetting av fredede middelalderhus fra før 1537, slik det fremgår av vedlagt tabell.

Riksantikvaren fordeler årlige tilskudd til fylkeskommune, som igjen deler ut tilskudd til lokale eiere basert på inkomne søknader. Tilskuddsordningen følger opp de statlige forpliktelsene i kulturminneloven og er hjemlet i «forskrift om tilskudd til stavkirker, bygg og anlegg fra middelalderen, konservering og brannsikring».

Tilgjengelig midler til fordeling:

Tildeling fra Riksantikvaren	1 695 000
Omdisponering av tidligere fordelte, men ubenyttede midler og renteinntekter	486 406
Sum til fordeling:	2 181 406

Vedlegg

Fordeling av tilskudd 2026 - post 73 - fredede middelalderbygg

13/26 Orientering om fordeling av tilskudd post 74 - Fartøyvern og SAVOS midler 2026

Arkivsak-dok. 26/27253-1
Saksbehandler Kjartan Andreas Nordby

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	13/26

Følgende tas til orientering:

Agder fylkeskommune forvalter tilskudd til fartøyvern fra kap. 1429 post 74 på statsbudsjettet, og fra SAVOS-ordningen. Tilskuddsmidlene kan tildeles fartøy som er vernet eller fredet av Riksantikvaren (RA).

Agder fylkeskommune har satt av 1 000 000 kroner til fartøyvern/SAVOS i budsjettet for 2026. I henhold til SAVOS-ordningens retningslinjer bevilger RA dermed det samme beløpet, som kommer som en del av tildelingen over Post 74.

Oversikt over budsjett for tilskudd fartøyvern Agder 2026

Tildelte midler fra RA, inkludert SAVOS	3 600 000
Egne midler Agder fylkeskommune (SAVOS)	1 000 000
Omdisponering av tidligere fordelte ubenyttede midler og renteinntekter	535 000
Sum	5 135 000

Samlet fordeles tilskudd for 2026 på inntil 5 135 000 kroner.

Tildelingen er vurdert etter prioriteringene i utlysningen av tilskudd til fartøyvern og etter forskriften om tilskudd til fartøyvern (FOR-2021-08-13-2511). Følgende er prioritert:

1. Prosjekter som er igangsatt, eller opptar slipp eller dokk, som følge av tilskudd fra kulturmiljøforvaltningen.
2. Fartøy som har pålegg som må gjennomføres for å beholde sertifikater.
3. Fartøy som er fredet.
4. Fartøy og prosjekter med stor frivillig innsats.

Det ble søkt om omtrent 16 millioner kroner til fartøy i Agder i år. Dette er en kraftig økning fra tidligere år. Økningen skyldes høyere kostnader ved å drifte og vedlikeholde fartøy, men er også et tegn på økt aktivitet i regionen.

Det er flere kostnadskrevende prosjekter som oppfyller prioriteringsvilkårene og prosjektene er prioritert i henhold til listen over. Det er dessverre ikke nok midler til å

imøtekomme alle søknader. Vurderinger knyttet til fordelingene kommer frem av vedlegg.

Tilskudd til fartøyvern i Agder i 2026 fordeles slik det kommer frem av vedlegg.

Vedlegg

Fordeling av tilskudd 2026 - post 74 - fartøyvern_Savos

14/26 Fordeling av tilskudd kulturarv 2026

Arkivsak-dok. 26/27524-1
Saksbehandler Hans Christian Lund

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	14/26

Følgende tas til orientering:

Tilskudd til kulturarv 2026 fordeles slik det kommer frem av vedlegg.

Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til arbeid med tilrettelegging, formidling og å ta i bruk kulturarv til et godt og samfunnsnyttig formål. Det er en klar intensjon med ordningen å støtte opp om arbeid med materiell og immateriell kulturarv som foregår i frivillige lag og foreninger, og styrke bred rekruttering til dette viktige arbeidet. Ordningen skal generelt bidra til å nå de tre nasjonale målene for kulturmiljøpolitikken:

- Alle skal ha mulighet til å engasjere seg og ta ansvar for kulturmiljø.
- Kulturmiljø skal bidra til bærekraftig utvikling gjennom helhetlig samfunnsplanlegging.
- Et mangfold av kulturmiljø skal bli tatt vare på som grunnlag for kunnskap, oppleving og bruk.

Budsjett for ordningen var i år på 2 mill. kroner. I tillegg benyttes omfordelte midler fra tidligere år. Av 47 søknader gis det tilskudd til 38, med et samlet beløp på inntil 2 401 000 kroner.

Tabellen under viser nøkkeltall for tilskuddsordningen siden 2020.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Antall søknader	19	30	53	65	72	53	47
Tildelte søknader	10	24	45	53	48	32	38
Budsjett	500 000	1 000 000	1 555 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Tildelte midler	262 200	945 000	2 051 000	2 031 000	2 100 000	2 174 000	2 401 000

Vedlegg

- Tabell - fordeling av tilskudd til kulturarv 2026.

15/26 Tilskudd til kulturtiltak - februar 2026

Arkivsak-dok. 26/27221-2
Saksbehandler Helene Hostad Tønnessen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	15/26

Følgende tas til orientering:

Saksopplysninger

Tilskuddsordningen «Tilskudd til kulturtiltak» har som formål å stimulere til vekst og utvikling i det profesjonelle kunst- og kulturfeltet i Agder og bidra til å skape kunst og kulturtilbud av høy kvalitet for Agders innbyggere.

Til søknadsfristen 10. februar kom det inn 102 søknader med en samlet søknadssum på kr 8 385 000. Det kan søkes om tilskudd til aktiviteter, arrangementer og prosjekter innen kunst og kulturfeltet. Det er søkt om støtte innenfor sjangrene film og visuelle medier, litteratur, musikk, scenekunst, visuell kunst, tverrfaglig og annet.

Det er avsatt totalt kr. 3 900 000 i Agder fylkeskommunes årsbudsjett 2026 til fordeling. Tilskudd til festivaler og tilskudd til kulturtiltak deler dette beløpet. Administrasjonen har fordelt midlene slik at kr 1 360 000 tildeles til Tilskudd til festivaler (se egen sak). Resterende midler kr 2 540 000 tildeles til Tilskudd til kulturtiltak.

Ordningen har to søknadsfrister i året 10. februar og 10. september. Det er derfor holdt igjen kr 845 000 til fordeling i neste søknadsrunde.

I henhold til retningslinjene for ordningen kan det ikke søkes om høyere beløp enn kr 300 000. Alle søknader er dermed behandlet administrativt, i tråd med delegeringsreglementet.

Vurdering av søknader

Det er mottatt et stort antall søknader, med en samlet søknadssum som ligger betydelig over rammen som er til disposisjon. Dette innebærer at det er nødvendig med en streng prioritering av søknadene og avkorting av støttebeløp i forhold til omsøkt beløp.

Tildelingen er basert på følgende prioriteringer og faglige kriterier:

- Kunstnerisk kvalitet og egenart.
- Være åpent og tilgjengelig for alle.

- Regional verdi og geografisk spredning. Dette innebærer: et nedslagsfelt som omfatter hele eller større deler av fylket.
- Utvikling av kunst- og kulturfeltet i Agder gjennom kvalitet, egenart og nytenkning
- Hensyn til tilgjengelighet, bærekraft, mangfold og inkludering.

Vedlagt ligger liste over tildeling – «Tilskuddsfordeling – Tilskudd til kulturtiltak, februar 2026».

Listen er delt inn etter sjangrene:

- Annet
- Film og visuelle medier
- Kulturarv
- Litteratur
- Musikk
- Scenekunst
- Tverrfaglig
- Visuell kunst

Regionplan Agder 2030

Kultur er ett av fem hovedsatsningsområder i Regionplan Agder 2030. De omsøkte tiltakene berører flere av målsettingene i planen og retter seg mot ulike målgrupper og aldersgrupper.

Økonomiske konsekvenser

Tilskuddsbeløpene er innenfor budsjetttrammen avsatt til «Tilskudd til kulturtiltak».

Konklusjon

Hovedutvalget tar administrasjonens behandling av søknader til ordningen «Tilskudd til kulturtiltak» (10. februar) til orientering.

Vedlegg

Tilskuddsfordeling - Tilskudd til kulturtiltak, februar 2026

Delegeringsreglement for Agder fylkeskommune

Retningslinjer for tilskudd til kulturtiltak

16/26 Tilskudd til festivaler 2026

Arkivsak-dok. 26/27022-2
Saksbehandler Helene Hostad Tønnessen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	16/26

Følgende tas til orientering:

Saksopplysninger

Tilskuddsordningen *Tilskudd til festivaler* skal støtte og stimulere til utvikling og profesjonalisering av festivalfeltet i Agder. Målet er å legge til rette for et mangfold av festivaler med høyt kunstnerisk nivå, og bidra til kunst- og kulturtilbud av høy kvalitet for innbyggerne i Agder.

Hovedutvalget vedtok i møte 25.09.2025 å opprette en egen tilskuddsordning for festivaler med virkning fra 2026.

Til søknadsfristen 10. februar kom det inn 50 søknader, med en samlet søknadssum på kr 7 450 000. Søknadene viser stor bredde, både når det gjelder sjanger, størrelse og geografisk plassering. Festivalfeltet i Agder kjennetegnes av et betydelig mangfold – fra godt etablerte festivaler med flere tiårs kontinuerlig drift til nye aktører som utvikler nye formater og konsepter. Dette viser at festivalfeltet i regionen er både levende og i utvikling.

Totalsummen som fordeles til festivaler i denne saken er kr 3 210 000.

Agder fylkeskommune har tre ordninger for festivalstøtte:

1. Tilskudd til festivaler (ettårig prosjekttilskudd)
2. Tilskudd til 3-årig festivalstøtte
3. Festivaler på fast post i budsjettet: Risør kammermusikkfestival og Grimstad kortfilmfestival.

Det er avsatt totalt kr. 3 900 000 i Agder fylkeskommunes årsbudsjett 2026 til tilskudd til kulturtiltak og festivaler. Administrasjonen har fordelt midlene slik at kr 1 360 000 tildeles under Tilskudd til festivaler og kr 2 540 000 tildeles under Tilskudd til kulturtiltak (se egen sak).

10 festivaler er inne på ordningen for 3-årig festivalstøtte og fikk i 2024 innvilget støtte for perioden 2024 -2026. Denne budsjettposten er årlig på kr 1 850 000. Festivalene i ordningen er: Barnefilmfestivalen, Sult litteraturfestival, Olav Lahlums krimfestival, Heimover, Villvin kunsthåndtverks marked, Ravnedans, Skjærgårds

music and mission, Farsund folk festival, Punkt festivalen og Setesdal folkemusikkfestival.

Setesdal folkemusikkfestival gjennomføres ikke i år på grunn av Landskappleiken på Hovden. Kr 210 000 overføres derfor til ettårig tilskudd til festivaler. I 2027 blir det ny vurdering av hvilke festivaler som skal prioriteres for 3-årig støtte.

I henhold til retningslinjene for ordningen kan det ikke søkes om høyere beløp enn kr 300 000. Alle søknader er derfor behandlet administrativt, i tråd med delegeringsreglementet.

Vurdering av søknader

Det er mottatt et høyt antall søknader, med en samlet søknadssum som ligger langt over tilgjengelige midler. Dette innebærer at det er nødvendig med en streng prioritering av søknadene og avkorting av støttebeløp i forhold til omsøkt beløp.

Tildelingene er gjort med utgangspunkt i følgende prioriteringer og faglige kriterier:

- kunstnerisk kvalitet og egenart
- regional verdi
- geografisk spredning
- gjennomføringsevne, organisering og finansiering
- hensyn til tilgjengelighet, bærekraft, mangfold og inkludering

Vedlagt ligger «Tilskuddsfordeling – festivaler 2026». Listen er delt inn etter sjanger: annet, film og visuelle medier, kulturarv, litteratur, musikk, scenekunst, tverrfaglig og visuell kunst.

Regionplan Agder 2030

Kultur er ett av fem hovedsatsningsområder i Regionplan Agder 2030. Tilskudd til festivaler berører flere av målsettingene i planen og retter seg mot ulike målgrupper og aldersgrupper.

Økonomiske konsekvenser

Tilskuddsbeløpene er innenfor budsjettammen avsatt til «Tilskudd til festivaler».

Konklusjon

Hovedutvalget tar administrasjonens behandling av søknader til ordningen «Tilskudd til festivaler» til orientering.

Vedlegg

Tilskuddsfordeling festivaler - 2026
Retningslinjer for tilskudd til festivaler
Delegeringsreglement for Agder fylkeskommune

17/26 Regionalt kulturfond februar 2026 - fordeling av midler til Kultursamarbeid, Produksjon og KulturNÅ

Arkivsak-dok. 26/26687-5
Saksbehandler Helene Hostad Tønnessen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	17/26

Følgende tas til orientering:

Regionalt kulturfond er en nasjonal tilskuddsordning som er finansiert over statsbudsjettet. Fylkeskommunene forvalter ordningen regionalt.

Hovedutvalg for næring, kultur og miljø vedtok i møte 28.08.2025 at Regionalt kulturfond Agder forvaltes gjennom fire ordninger: Bransjeløft, Kultursamarbeid, Produksjon og KulturNÅ!.

Til søknadsfristen 10. februar kom det inn 210 søknader med en samlet søknadssum på 22,57 mill. kroner. Agder har i 2026 en total ramme på kr 5 725 000, hvorav 4,3 mill. kroner er statlige midler.

Midlene er fordelt slik:

- Bransjeløft: 2,5 mill. kroner (kr 1 000 000 fylkeskommunalt)
- Kultursamarbeid: 1,4 mill. kroner (kr 400 000 fylkeskommunalt)
- Produksjon: 1 mill. kroner
- KulturNÅ!: 825 000 kroner

Ordningene Bransjeløft, Kultursamarbeid og Produksjon har to årlige søknadsfrister (10. februar og 10. september), og det er derfor holdt igjen hhv. 280 000 og 200 000 kroner til neste runde. KulturNÅ! har tre søknadsfrister i året, og 550 000 kroner er satt av til de kommende rundene.

Søknader til Kultursamarbeid, Produksjon og KulturNÅ! har maksimale støttebeløp på henholdsvis 200 000 og 25 000 kroner, og er behandlet administrativt i tråd med delegeringsreglementet.

/Bransjeløft ordningen, hvor det kan søkes over fullmaktsgrensen på kr 300 000 fremmes som egen politisk sak.

Vurdering av søknader

Det er mottatt et stort antall søknader, med en samlet søknadssum som ligger betydelig over rammen som er til disposisjon. Dette innebærer at det er nødvendig med en streng prioritering av søknadene og avkortning av støttebeløp i forhold til omsøkt beløp.

Kultursamarbeid – Tilskudd til samarbeid mellom det frivillige og profesjonelle kulturliv

Formål: å bygge bro mellom det frivillige og profesjonelle kulturlivet gjennom å støtte felles prosjekter, kompetansedeling og nye samarbeidsformer.

Alle søknader er vurdert opp mot følgende tildelingskriterier (ikke i prioritert rekkefølge):

- samarbeidet mellom det profesjonelle og det frivillige kulturliv
- styrking av lokal og regional kulturfrivillighet
- realistisk plan for gjennomføring og finansiering
- hensyn til tilgjengelighet, bærekraft, mangfold og inkludering

Produksjon - støtte til profesjonelle kunst- og kulturproduksjoner

Formål: å gi profesjonelle aktører bedre rammer for å utvikle og realisere kunst- og kulturproduksjoner på høyt nivå, og styrke kvaliteten og omfanget av profesjonell kunst- og kulturaktivitet i fylket. Ordningen er et viktig supplement til Tilskudd til kulturtiltak.

Alle søknader er vurdert opp mot følgende tildelingskriterier (ikke i prioritert rekkefølge):

- kunstnerisk kvalitet og egenart
- relevans for ordningens formål
- realistisk plan for gjennomføring og finansiering

KulturNÅ! - ekspresstilskudd til lokale arrangementer

Formål: å gjøre det raskt og enkelt for lokale kulturaktører og ildsjeler å gjennomføre arrangementer og tiltak i nærmiljøet.

Alle søknader er vurdert opp mot følgende tildelingskriterier:

- Relevans for ordningens formål
- Gjennomføringsevne

Vedlagt ligger liste over tilskuddsfordeling for de tre ordningene; Kultursamarbeid, Produksjon og KulturNÅ! Listene er sortert etter sjangrene: film og visuelle medier, kulturarv, litteratur, musikk, scenekunst, visuell kunst, tverrfaglig og annet.

Regionplan Agder 2030

Kultur er ett av fem hovedsatsningsområder i Regionplan Agder 2030. De omsøkte tiltakene berører flere av målsettingene i planen og retter seg mot ulike målgrupper og aldersgrupper.

Økonomiske konsekvenser

Tilskuddsbeløpene er innenfor budsjettammen avsatt til «Regionalt kulturfond».

Konklusjon

Hovedutvalg tar administrasjonens behandling av søknader til ordningene i Regionalt kulturfond til orientering.

Vedlegg

Tilskuddsfordeling - Kultursamarbeid - februar 2026

Tilskuddsfordeling - Produksjon - februar 2026

Tilskuddsfordeling - KulturNÅ! - januar 2026

Delegeringsreglement for Agder fylkeskommune

18/26 Tilskudd til bibliotek 2026

Arkivsak-dok. 26/27437-1
Saksbehandler Nina Stenbro

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	18/26

Følgende tas til orientering:

Agder fylkeskommune gir økonomisk støtte til folkebibliotek og bibliotek i videregående skole i Agder, gjennom en årlig tilskuddsordning.

Formålet med tilskuddene er å stimulere til aktivitet, utvikling, kompetanseheving og delingskultur i bibliotekene i regionen. Total pott er 300.000 kr., og det kan søkes om inntil 40.000 kr. pr. bibliotek. Bibliotekene oppfordres til å samarbeide. Det gis ikke støtte til utgifter som skal dekkes av ordinær drift eller til lønn, som bøker eller innredning av bibliotek.

Ved fristens utløp 10.februar, hadde vi mottatt 11 søknader på til sammen 437.000 kr.

To av søknadene omfattet innkjøp av bøker til barnehagebibliotek og én til innredning av ungdomshems på biblioteket. Et bibliotek hadde levert to søknader.

Åtte av søknadene er innvilget og vi betaler ut tilskudd på til sammen 300.000 kr. Det er god bredde i tiltakene, og til sammen bidrar disse til å nå målene i ordningen.

I forbindelse med statlige midler knyttet til Leselyststrategien, vil vi vurdere om det er rom for å gi noe tilskudd til bøker til barnehagebibliotek.

Vedlegg
Bibliotektilskudd 2026

19/26 Tildeling av tilskudd til styrking av frivillig aktivitet og deltakelse 2026

Arkivsak-dok.	26/27560-1
Saksbehandler	Jonas Ravn Øhlckers

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	19/26

Følgende tas til orientering:

Det er behandlet 179 søknader, med en samlet søknadssum på 23.5 millioner, inkludert 4 søknader som er flyttet over fra andre ordninger (fra idrett, frilustliv). 5 søknader er flyttet for behandling og tildeling på andre ordninger (Livsmestring og lavterskel rus, og idrett). Tilskuddsrammen er på 8 millioner kroner, samt et restbeløp på 517 000 kroner fra tildelinger med underforbruk eller som aldri ble benyttet i 2025.

En grov analyse ved hjelp av KI viser at omtrent halvparten av søkerne har søkt før, mens den andre halvparten er nye søkere. Omtrent 40% av søkerne har fått tildelt midler fra tilskuddet i 2024 eller 2025.

Prioritering:

- 40 søknader får prioritet 1. De vurderes som veldig i tråd med formål og kriterier, og får opp mot full tildeling.
- 86 søknader får prioritet 2. De vurderes som i tråd med formål og noen tildelingskriterier, og får en redusert, ofte halvert, tildeling.
- 40 søknader får prioritet 3. De vurderes som innenfor formål, men med lavere skår på kriterier, og får ingen tildeling – siden tilskuddsrammen er begrenset.
- 13 søknader anses for utenfor formål og kriterier, og får ingen tildeling, prioritet 0

Tildelingsbeløp:

Beregningen av tildelingsbeløp er basert på vurdert prioritet, på vurdering av budsjettets kostnader sammenlignet med andre søknader, og opp mot helhetsbildet. Det er stor variasjon i hvordan budsjettene beregnes og skrives.

Det vurderes hvorvidt kostnadene er skalerbare – om en redusert tildeling likevel kan utløse mye av omsøkt aktivitet og effekt. Mange med prioritet 1 – veldig i tråd med formål og full tildeling - har fått en avkortning basert på en vurdering av skalerbarhet (og øvrig finansiering), for å kunne tildele til flest mulig gode tiltak. Samtidig er ofte gode tiltak med relativt lav søknadssum ofte tildelt full sum, selv om de er prioritert

som 2- «delvis tildeling», da tildeling av denne summen ofte kan gjøre en stor forskjell for en liten forening.

Mangfold:

I tillegg til søknader fra organisasjoner med regionalt nedslagsfelt, er det behandlet søknader fra lag og foreninger i 23 av Agders 25 kommuner. Det tildeles altså midler både til mange regionale organisasjoner med bredt nedslagsfelt og aktivitet i mange kommuner, men også til viktige lokale tiltak innenfor en kommune. Det er lagt vekt på å tildele til flest mulig kommuner. Mange frivilligsentraler søker og får en tildeling – ikke til vanlig drift, men fordi de søker til aktiviteter som kan skape ny mobilisering og utløse mye frivillig innsats i lokalsamfunnet.

Organisasjonene som søker og får tilskudd er innenfor et bredt spekter av aktiviteter og interesser, og rommer alt fra førerhundopplæring og teleslynger, via gaming og ungdomstreff, til treningsgrupper, språkopplæring og hyggekvelder for eldre – for å nevne noen. Målgruppene er hovedsakelig barn og unge, mennesker med ulike levekårsutfordringer og helseproblemer, og eldre.

Det tildeles mye midler til ulike typer aktivitetsutstyr – engangsutgifter som kan utløse økt frivillig innsats - og mye til å skape ulike møteplasser for mennesker som har glede og nytte av det. Det tildeles også midler til opplæringsaktivitet med sikte på å rekruttere nye og ruste eksisterende frivillige.

En del søknader inneholder mye investeringer i bygg, for eksempel oppgradering av grendehus, og har ikke fått noen tildeling. Støtte til jubileumsfeiringer og enkeltarrangementer og turer er prioritert ned, da effekten vurderes som mindre, sammenlignet med mer regelmessige og allment tilgjengelige aktiviteter. I noen tilfeller trekker imidlertid målgruppens sårbarhet og behov for slike tilbud, opp. I tillegg vurderes det høyere dersom aktiviteten det søkes til, berører mange og bidrar til samfunnet forøvrig.

Vedlagt er liste med oversikt over søkerne, deres postadresse, søknadsbeløp, tildeling og vurdert prioritering. En typologi/ kategorisering av de ulike søknadene med tanke på målgruppe, type aktivitet og lignende ble påbegynt, men viste seg etter hvert for omfattende og forenkende – foreningenes navn og navnet på tiltak de søker til gir som oftest tilsvarende informasjon. Gi gjerne tilbakemelding dersom en slik typologi likevel ønskes i framtiden.

Vedlegg

Oversikt over søknader og tildelinger frivillighetstilskudd 2026

20/26 Fordeling av tilskudd 2026: Utvikle bærekraftige opplevelser for besøkende i Agder

Arkivsak-dok.	26/26939-1
Saksbehandler	Siv Løvaas

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	16.04.2026	20/26

Følgende tas til orientering:

Hovedutvalg for næring, kultur og miljø behandlet i hovedutvalgsmøte 13.3.25 retnings-linjer for ny tilskuddsordning til utvikling av bærekraftige opplevelser for besøkende til Agder, se arkivsak 25/08398.

Målgruppen for tilskuddsordningen er kommuner, destinasjonsselskap eller andre aktører som utvikler opplevelser særlig rettet mot besøkende til Agder (ikke bedriftsrettet støtte).

Vedtaket ble enstemmig vedtatt og lød slik:

1. Hovedutvalg for næring, kultur og miljø vedtar retningslinjene for ny tilskuddsordning: Utvikling av bærekraftige opplevelser for besøkende til Agder.
2. Tilskuddsordningen dekkes med avsatte midler i årsbudsjett for 2025, og innarbeides i økonomiplan for 2026-2028.

Det ble satt av 1 million kroner til ordningen i 2025 og i 2026.

Det kan søkes om inntil 100 000 kroner til finansiering av forstudier eller forprosjekt, og inntil 200 000 kroner for hovedprosjekt.

I 2025 mottok vi 18 søknader med en søknadssum på 1.610 000 kroner, hvorav 9 søknader ble innvilget. 4 av de 9 prosjektene er gjennomført, og de øvrige er i prosess.

I 2026 har vi mottatt 23 søknader med en total søknadssum på 3.160 000 kroner. 8 av søknadene innvilges helt eller delvis, og disse prosjektene treffer tilskuddsordningens formål; *utvikling av nye opplevelser*. Se vedlegg. I tillegg setter vi av 100 000 kroner av tilskuddspotten til oppstart av arbeid med *besøksforvaltning i Setesdal* - i samarbeid med kommunene.

Saksbehandlingen er gjort av *tverrfaglige gruppe reisemålsutvikling*, ledet av avdeling for næring og inkludering. Prosjektene som får tilskudd over ordningen følges opp av ansvarlig saksbehandler.

Vedlegg

Oversikt i tabell - fordeling av tilskudd 2026 - Utvikle bærekraftige opplevelser

Eventuelt